

Školní poradenské pracoviště

Program pro školní rok 2021/2022

Členové školního poradenského pracoviště:

Výchovný poradce – Mgr. Jindra Klimešová (vedoucí ŠPP)

Školní metodik prevence – Mgr. Radek Cafourek

Školní speciální pedagog (logoped) – Mgr. Vlasta Žáková

Ve škole jsou zajišťovány poradenské služby zaměřené na:

1. Poskytování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami – výchovný poradce
2. Kariérové poradenství spojující vzdělávací, informační a poradenskou podporu vhodné volbě vzdělávací cesty a pozdějšímu profesnímu uplatnění – výchovný poradce ve spolupráci s třídními učiteli osmé a deváté třídy a vyučujícími občanské výchovy
3. Předcházení všem formám rizikového chování včetně různých forem šikany a diskriminace – metodik prevence
4. Prevenci školní neúspěšnosti – výchovný poradce
5. Včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů – výchovný poradce, metodik prevence
6. Průběžné vyhodnocování účinnosti preventivních programů uskutečňovaných školou – metodik prevence
7. Metodickou podporu učitelům při použití psychologických a speciálně pedagogických postupů ve vzdělávací činnosti školy – výchovný poradce, metodik prevence
8. Spolupráci a komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci – výchovný poradce
9. Spolupráci školy při poskytování poradenských služeb se školskými poradenskými zařízeními – výchovný poradce
10. Sledování a vyhodnocování účinnosti zvolených podpůrných opatření – výchovný poradce
11. Podporu vzdělávání a sociálního začleňování žáků z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami – metodik prevence
12. Průběžnou a dlouhodobou péči o žáky s výchovnými či vzdělávacími obtížemi a vytváření příznivého sociálního klimatu pro přijímání kulturních a jiných odlišností ve škole – výchovný poradce, metodik prevence
13. Podporu vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných – výchovný poradce

Respektujeme aktuální epidemiologickou situaci a budeme se řídit nařízením MŠMT. Plánované aktivity se modifikují, přizpůsobí podle potřeb.

Vize fungování poradenských služeb ve škole

Prioritou v tomto školním roce je zavedení jednotných celoškolských pravidel s cílem preventivní podpory chování žáků. Efektivní realizace s využitím vhodných metod a postupů může

pozitivně ovlivnit klima školy. Učitelé se sjednotí, jaké chování budou od žáků ve škole vyžadovat. Hesla, která vyjadřují celoškolské očekávání, jsou jednoduchá, široce akceptovatelná a dobře zapamatovatelná: **Respekt, zodpovědnost a bezpečí**. Na konkrétních příkladech se žáci přiměřeně věku snaží porozumět sociálnímu prostředí školy. Žáky ve vhodném chování aktivně podporujeme, chválíme. Je důležité, abychom na vhodné chování upozorňovali mnohem častěji než na chování nevhodné. Účinnost pravidel konzultujeme s žáky také v třídnických hodinách.

Při jednání či poradenských rozhovorech upřednostňujeme vždy osobní setkání, nesdělujeme důvěrné či citlivé údaje telefonicky (email). Pokračujeme v individuálních konzultacích rodiče, žáka a učitele, které jsme vyhodnotili jako přínosné. Cílem je probouzení vnitřní motivace žáků a posílení zodpovědnosti za své vzdělání. Při jednání jsou středem pozornosti, vyjadřují se ke svému vzdělávání, potřebám a volí si své cíle do budoucna. Rodiče jsou zde společně s třídním učitelem více pozorovateli a podporovateli. Vnímáme tuto aktivitu také jako prevenci školní neúspěšnosti i rizikového chování.

V distanční výuce se osvědčilo formativní hodnocení a sebehodnocení žáka. Budeme v tomto směru pokračovat a podporovat tak děti v (sebe)organizaci, samostatnosti a (sebe)zodpovědnosti. Respektujeme jejich individualitu, speciálně – vzdělávací potřeby, vnímáme okolnosti (podnětnost a funkčnost rodinného prostředí, úroveň čtenářských dovedností, schopnost soustředit se, ...). Cíle výuky směřujeme k pochopení „Proč se to učím?“

Rozvíjíme model fungování školního parlamentu založený na rozvoji demokratického myšlení žáků. Program školního parlamentu je součástí webových stránek školy. Žáci, kteří se zapojují do rozhodování, se stávají odpovědnějšími.

Mgr. Radek Cafourek nastupuje do funkce metodika prevence.

Podporujeme vzájemné náslechy pedagogů a konzultace, včasnou intervenci a jednotnost postupu řešení aktuálních problémů, otevřenost v jednání, individuální přístup. Vedení školy podporuje další vzdělávání všech pedagogických i nepedagogických pracovníků a udává jeho směr. Nadále zachováme osvědčené, fungující projekty jako je Škola nanečisto, Podpora zdravého životního stylu v kraji Vysočina (dopravní výchova a zdravotní výchova), spolupráce se Střediskem výchovné péče STŘED, PPP Třebíč, SPC Březejc. Vidíme důležitost v informovanosti rodičů a veřejnosti o dění ve škole a našich poradenských službách, pravidelně aktualizujeme webové stránky o informace školního poradenského pracoviště. Budeme dále sledovat účinnost preventivních programů, monitorovat problémové projevy chování žáků a navrhnout konkrétní opatření. Soustředíme se také na bystré a nadané žáky, kteří potřebují svůj prostor ve vyučování. Pro úspěšný vstup žáků do 1. třídy se letos opět pokusíme uspořádat odborný seminář pro rodiče ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou

poradnou v Třebíči. Pedagogické intervence jsou zaměřeny na logopedii, druhý cizí jazyk a doučování žáků po nemoci nebo žákům se SVP.

Pro podporu pedagogické práce budeme pokračovat v odebrání časopisů Třídní učitel a vedení třídy, Školní poradenství v praxi, Prevence, týdeník Školství. Průběžně doplníme učitelskou knihovnu o další odborně zaměřené publikace podle aktuálních potřeb.

Výchovné poradenství 1. stupeň a 2. stupeň

Září:

- zavedení konzultačních hodin (úterý 14 - 15 h)
- ve spolupráci s VP třídní učitelé seznámí ostatní vyučující s doporučeními žáků s SVP (nová a starší)
- informovanost rodičů na plenární schůzi a třídních schůzkách o možnostech využití služeb výchovného poradce
- spolupráce s PPP, setkání výchovných poradců
- předání formulářů IVP k vypracování třídním učitelům a spolupráce s nimi
- projednání IVP s žáky a zákonnými zástupci (tř. učitel, učitelé, výchovný poradce, ředitelka), případně sepsání Dohody o poskytování PO (interní dokument školy)
- depistáž s vadami výslovnosti (sluchu) v MŠ (SPC Březejc) a ZŠ
- kontrola dokumentace žáků vyšetřených v PPP a seznámení se způsobem práce všechny vyučující
- evidence žáků s PO 1, případně příprava plánů pedagogické podpory
- zahájení intervencí
- průběžné zadávání nově vyšetřených žáků v PPP do výkazu R44
- návštěva ÚP s žáky 9. ročníku a předání základních informací k volbě povolání
- setkání zástupců středních škol a výchovných poradců
- aktualizace informační nástěnky pro žáky 9. třídy k volbě povolání

Říjen:

- kontrola a evidence individuálních vzdělávacích plánů, kompletace spisové dokumentace
- spolupráce s rodiči, spolupráce s ostatními vyučujícími při řešení výukových nebo výchovných problémů žáků
- průběžně kontrolovat informovanost všech vyučujících, případně projednat s rodiči odbornou lékařskou pomoc
- náslechy ve třídách, depistáž žáků s výukovými či výchovnými problémy, návrh řešení (individualizace, PO 1, plán pedagogické podpory)
- spolupráce s vychovatelkou školní družiny
- upozornit nadané žáky z 5. ročníku na možnost studia na víceletých gymnáziích (třídní učitel – tř. schůzka)
- informovat rodiče dětí z MŠ o možnosti využívání služeb školního poradenského pracoviště
- projednání způsobu hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s vyučujícími

- vyhodnocení dotazníku z ÚP k volbě povolání, předání informačních materiálů, využívání materiálů souvisejících s volbou povolání (edukační karty, pracovní sešity), individuální poradenství ve spolupráci s třídním učitelem
- Didakta - veletrh vzdělávání 21. 10. 2021 (podle aktuální epidemiologické situace)

Listopad:

- spolupráce s rodiči žáků s výchovnými či výukovými potížemi, společná jednání jako prevence školní neúspěšnosti (rodič, žák, učitel, výchovný poradce)
- na třídních schůzkách konzultovat s rodiči návrhy na vyšetření dětí v PPP,
- sledování dodržování doporučení z PPP u vyšetřených žáků
- sebehodnocení žáků za uplynulé čtvrtletí
- setkání žáků 9. tř. se zástupci středních škol – volba povolání
- zpracování informací pro volbu dalšího studia nebo jiné formy přípravy na povolání
- předání informací ohledně přijímacího řízení rodičům žáků 9. třídy
- poradenství s ohledem na očekávání a předpoklady žáků ve spolupráci s třídním učitelem
- přihlášky ke studiu v uměleckých školách

Prosinec:

- průběžné získávání odborných informací z oblasti výchovného poradenství, odborné semináře, literatura, časopisy, sdílení informací ze školení, vzájemné hospitace, sledování účinnosti jednotných pravidel (respekt, bezpečí, zodpovědnost)
- kontrola plnění individuálních plánů ze strany učitelů, rodičů a žáků
- depistáž žáků s výukovými potížemi v 1. třídě, nastavení PO1 (ev. Plán pedagogické podpory)

Leden:

- Doplnění odborné literatury pro další vzdělávání učitelů
- spolupráce s MŠ – na třídní schůzce pohovořit s rodiči o školské způsobilosti dítěte a předání dobrovolného dotazníku Posuzování školské způsobilosti dítěte
- pozornost žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a žákům nadaným, pomáhat jejich zařazení do života třídy
- vypracování zprávy výchovného poradenství za 1. pololetí (součást zprávy školního poradenského pracoviště), zaměření se na závěry minulé pedagogické rady
- volba střední školy, předávání informačních materiálů středních škol

Únor:

- Konzultovat s učiteli péči o žáky s výukovými a výchovnými problémy, zdůrazňovat pozitivní působení na žáky
- vyšetření dětí z MŠ v PPP – odklad školní docházky
- dbát na doporučení PPP, účast učitelů 1. a 2. stupně na odborných seminářích
- příprava a předání přihlášek ke studiu na středních školách, předání zápisových lístků zákonným zástupcům

Březen:

- Do 1. března odeslat přihlášky žáků na víceletá gymnázia, předat zápisové lístky,
- předávání ostatním vyučujícím poznatky ze seminářů zaměřených na výchovné poradenství
- sledování klimatu tříd
- příprava zápisu žáků do 1. třídy, vyhodnocení dotazníku Posuzování školské způsobilosti dítěte
- kontrola zaslání přihlášek k přijímacímu řízení

Duben:

- Spolupráce s PPP – dle potřeby, kontrola a doplňování dokumentace výchovného poradce, kontrola, doplnění učebnic, pracovních sešitů a kompenzačních pomůcek pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, dle nabídek doplnění odborné literatury pro učitele
- podpora žáků 9. třídy před přijímacím řízením

Květen:

- Spolupráce s rodiči žáků s výukovými a výchovnými problémy
- Škola nanečisto
- zpracování údajů o přijímacím řízení žáků 9. tříd
- poskytnutí pomoci při odvolávacích řízeních do středních škol

Červen:

- Hodnocení chování a prospěchu žáků na 1. a 2. stupni
- hodnocení výsledků výchovného působení na problémové žáky, vyhodnocení práce výchovného poradce
- vyhodnocení přijímacího řízení žáků 9. třídy

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Obsah

1. Základní údaje o škole
2. Právní východiska
3. Oblasti možného rizikového chování žáků školy
4. Cíl minimálního preventivního programu
5. Zhodnocení prevence sociálně patologických jevů ve školním roce 2020/2021
6. Spolupráce s rodiči
7. Vzdělávání pedagogů
8. Metody práce
9. Znalostní kompetence žáků

10. Zařazování okruhů prevence sociálně patologických jevů do učiva
11. Záškoláctví
12. Šikana
13. Předcházení školní neúspěšnosti
14. Spolupráce s odborníky a organizacemi
15. Plán činnosti metodika prevence
16. Standardní činnosti metodika prevence

1. Základní údaje o škole

Název školy	Základní škola a Mateřská škola T. G. Masaryka Rouchovany
Adresa školy	675 57 Rouchovany 131
IČO	47438371
Telefon	568865224
E-mail metodika prevence	skola.rouchovany@seznam.cz
Adresa internetové stránky	www.zsrouchovany.cz
Zřizovatel	Obec Rouchovany
Ředitelka školy	Vlasta Nováková
Školní metodik prevence	Radek Cafourek
Počet žáků	1. stupeň – 56, 2. stupeň – 50
Počet pedagogických pracovníků	13

2. Právní východiska

- Metodický pokyn MŠMT ČR č.j.: 20006/2007-51 k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže
- Metodický pokyn MŠMT ČR č.j.: 21149/2016 k prevenci a řešení šikany mezi žáky škol a školských zařízení
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy č.j.:37014/2005-25
- Metodický pokyn MŠMT ČR č.j. 14 423/99-22 k výchově proti projevům rasismu a intolerance
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č.j.: 10 194/2002-14
- Školský zákon 561/2004 Sb.
- Vyhláška č. 197/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č.72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

3. Oblasti možného rizikového chování žáků školy

Prevence rizikového chování dětí v působnosti naší školy představuje aktivity v následujících oblastech prevence:

- drogová závislost, alkoholismus, kouření, gambling
- šikana, kyberšikana, vandalismus a další formy násilného chování
- virtuální závislosti (počítače, sociální sítě, televize, automaty....)
- záškoláctví
- xenofobie, rasismus, intolerance, antisemitismus, extremismus
- rizikové sporty, rizikové chování v dopravě, prevence úrazů
- sexuální rizikové chování
- předcházení školní neúspěšnosti

4. Cíl minimálního preventivního programu

Minimální preventivní program je nedílnou součástí školního vzdělávacího programu.

Cílem primární prevence je zvýšení odolnosti dětí vůči rizikovému chování.

Cílem našeho programu je, aby se preventivní výchovně vzdělávací působení stalo a zůstalo neoddělitelnou součástí výuky.

Důležitý je individuální přístup k jednotlivým žákům a konkrétní sociální situaci dítěte.

Zvýšenou pozornost věnujeme dětem se specifickými poruchami chování a dětem ze znevýhodněného prostředí, jelikož tyto skupiny chápeme jako velmi ohrožené. Nabízíme volnočasové aktivity a programy, kde se mohou uplatnit všechny děti. Důležitou součástí prevence je sledování žáků potenciálně ohrožené školním neúspěchem a ve spolupráci učitel, výchovný poradce, žák a zákonný zástupce předcházet školní neúspěšnosti.

Důraz je kladen na informovanost žáků ve vyučovacích hodinách a rodičů na třídních schůzkách nebo individuálních setkáních.

5. Zhodnocení prevence rizikového chování ve školním roce 2020/2021

Oblast	Komentář
Vzdělávání	
Školní metodik prevence	Školení, semináře Setkání metodiků prevence – informace ke společnému vzdělávání, seznámení s aktuálními doporučeními a metodickými pokyny, doplnění dokumentace MP, doplnění databáze spolupracovníků MP - online

	Schůzka k programům primární prevence STŘED, z. ú. Třebíč, informace o činnosti Střediska výchovné péče - online
Pedagogičtí pracovníci školy	Samostudium, čerpání informací z časopisu Prevence, Školní poradenství v praxi, Třídní učitel, Učitelství měsíčník, Školství Práce s novelizovanou vyhláškou č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných Účast na webinářích v rámci projektu MAP II a na akreditovaných webinářích vzdělávacích institucí
Školní vzdělávací program	
Výchova ke zdravému životnímu stylu	Vyučovací předměty: prvouka, přírodověda, přírodopis, tělesná výchova, výchova ke zdraví, pracovní činnosti, mimořádné události, dopravní výchova, finanční gramotnost
Preventivní výchova ve výuce jednotlivých předmětů	Vyučovací předměty: prvouka, přírodověda, český jazyk – sloh, čtení, přírodopis, občanská výchova, výchova ke zdraví, mimořádné události, finanční gramotnost, třídnické hodiny; žákovský parlament
Dílčí oblasti preventivní výchovy se objevují v práci zájmových útvarů	Sportovní kroužek, florbal, folklorní, sborový zpěv, tvořivé kroužky, vaření; bohužel v hodnoceném školním roce tyto kroužky nemohly být realizovány z důvodu COVID-19
Formy a metody působení na žáky, které se zaměřují na osobnostní rozvoj a sociální chování	Projektová výuka, skupinová práce, odborné preventivní programy, přednášky, besedy, soutěže, výstavy, sociální hry, schránka důvěry, volnočasové aktivity, exkurze, výlety, kurzy; část těchto forem a metod nemohla být realizována v plné šíři z důvodu COVID-19
Organizace prevence	
Minimální preventivní program	Škola má zpracovaný minimální preventivní program, jehož součástí je prevence a řešení šikany
Využití volného času	Zájmové útvary organizované na I. a II. stupni, činnost školní družiny, ZUŠ – výuka v budově školy, lyžařské kurzy, sportovní soutěže, kulturní vystoupení; část

	volnočasových aktivit nemohla být realizována z důvodu COVID-19
Průběžné sledování situace ve škole z hlediska rizik výskytu rizikového chování	Školní metodik prevence, ředitelka školy, výchovný poradce, třídní učitelé, asistent pedagoga, vychovatelka ŠD, školní asistent průběžně sledují rizika výskytu rizikového chování
Uplatňování forem a metod umožňující včasné zachycení ohrožených dětí	Je zpracován postup pro včasné zachycení ohrožených dětí, projednáno na pedagogické radě, seznámeni všichni pracovníci školy
Poradenská služba školního metodika prevence	Konzultační hodiny – určeno rodičům, žákům, pedagogům školy
Zajištění poradenských služeb speciálních pracovišť a preventivních zařízení	PPP Třebíč, ÚP Třebíč, OSPOD, Policie ČR, Středisko výchovné péče STŘED Třebíč, dětský lékař, dětský psychiatr, SPC Březejc – logopedie MŠ
Vybavení školy odbornými a metodickými materiály a dalšími pomůckami	Odborné příručky, knihy, časopis Prevence, Třídní učitel, Školní poradenství v praxi, kompenzační pomůcky
Akce pro žáky k prevenci rizikového chování	Prevence dětských úrazů /3. třída/ - připraveno, neuskutečněno, COVID-19 Podpora zdravého životního stylu ve školách v Kraji Vysočina/4. třída/ - dopravní výchova Dopravní hřiště Třebíč /4. třída/-COVID-19 Středisko výchovné péče STŘED MŠ „Ťuk, ťuk, kdo tam?“ – kladný vztah k osobní hygieně, stravování 1. třída „Jak jednájí nejmenší“- možná rizika při kontaktu s cizí osobou 2. třída „Jsme tým“ – prevence rizikového chování třídních kolektivů 3., „Bezpečně na síti“ – prevence rizikového chování na internetu, COVID-19 4. třída „Na tenkém ledě“ – prevence rizikového chování, zdravé trávení volného času, COVID-19 5. třída „Konečně to chápu“- vznik nového života, intimní otázky, důraz na ochranu bezpečí a soukromí, COVID-19 6. třída „Věřte, nevěřte“- orientace ve světě médií, práce s informacemi, vlastní zdravý úsudek, COVID-19 7. třída „Respekt, kámo“ – vztah k autoritám, komunikace na úrovni žák – učitel, dítě – rodič, COVID-19

	8., 9. třída „Strom poznání“ - informace o pojmech spojených se sexualitou, COVID-19 První pomoc - 8., 9. třída Mimořádné události – prevence rozvržena do jednotlivých ročníků dle ŠVP Dopravní výchova – prevence rozvržena do jednotlivých ročníků dle ŠVP Další oblasti preventivní výchovy zajišťovány v jednotlivých předmětech
Další projevy rizikového chování	
Záškoláctví	V průběhu školního roku 2020/2021 byly sledovány děti ohrožené školním neúspěchem a záškoláctvím sociálními pracovníky OSPOD, třídní učitelé podávali několikrát ročně informace o chování a přípravě na vyučování těchto dětí, záškoláctví nebylo řešeno
Šikanování	Nebylo v průběhu školního roku 2020/2021 řešeno

6. Spolupráce s rodiči

Spolupráci s rodiči vidíme jako klíčovou při realizaci minimálního preventivního programu. Rodiče jsou prostřednictvím třídních učitelů informováni o realizaci programu ve škole, problematika rizikového chování byla zařazena i na jednání školské rady. Další informace jsou rodičům poskytovány prostřednictvím www stránek školy, propagačními materiály a školními nástěnkami.

7. Vzdělávání pedagogů

Školní metodik prevence se zúčastňuje odborných seminářů k prevenci rizikového chování, informačních schůzek a setkání dle nabídek a možností. Ostatní pedagogové využívají formu samostudia /využití odborné literatury a časopisů ve školní knihovně/, školení, přednášek. Problematika prevence je několikrát ročně zařazována do programu pedagogické rady.

8. Metody práce

V rámci výuky jsou zařazovány metody práce, které se osvědčily, výchova probíhá mezipředmětově.

- společné stanovení pravidel chování mezi žáky
- zvyšování zdravého sebevědomí žáků
- zkoumání a uvědomování si vlastní osobnosti
- vnímání individuálních odlišností dětí mezi sebou a přijímání těchto jevů
- nácvik vzájemné úcty, sebeúcty, důvěry
- rozvoj schopnosti diskutovat, komunikovat, řešit problémy a konflikty
- rozvoj schopnosti klást otázky, umění vyjádřit svůj názor, umění říci „ne“
- navozování příznivého psychosociálního klimatu ve třídě
- osvojování a upevňování základních návyků v rámci ZŽS – hygiena, životospráva
- prevence experimentování s alkoholem a cigaretami a jinými návykovými látkami
- základy etické a právní výchovy
- všestranný rozvoj osobnosti žáka
- včasné diagnostikování rizikového chování v třídních kolektivech
- spolupráce s rodiči
- široká nabídka volnočasových aktivit
- ekologická výchova
- návštěvy divadelních a filmových představení, koncertů, besed, účast v soutěžích sportovních, výtvarných, společenských, matematických

9. Znalostní kompetence žáků

I. stupeň

- žáci mají povědomí o zdraví jako základní lidské hodnotě
- osvojují si zdravý životní styl
- pojmenují základní mezilidské vztahy
- umí rozpoznat projevy lidské nesnášenlivosti
- ví na koho se obrátit v případě, že někdo ohrožuje jeho práva
- umí komunikovat se službami poskytujícími poradenskou pomoc
- mají povědomost o tom, že každé jednání, které ohrožuje práva druhých, je protiprávní / šikana, násilí, zastrašování aj./
- dokážou pojmenovat zdravotní rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu, užíváním drog
- znají základní způsoby odmítání návykových látek ve styku s vrstevníky

II. stupeň

- žáci znají vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- respektují odlišné názory či zájmy lidí a odlišné způsoby jejich chování a myšlení, jsou tolerantní k menšinám
- spolupracují ve skupině a přebírají zodpovědnost za společné úkoly
- znají významné dokumenty upravující lidská práva a práva dětí

- uvědomují si podstatu protiprávního jednání a právní odpovědnosti za případné protiprávní činy
- ví, co je podstatou zdravého životního stylu a snaží se o jeho realizaci
- zhodnotí vhodné a nevhodné zdravotní návyky
- znají pozitivní vliv aktivního pohybu, relaxace, duševní hygieny
- ví, že zneužívání dítěte je trestné
- diskutuje o rizicích zneužívání drog, orientují se v trestně právní problematice návykových látek
- odmítají projevy brutality a násilí zprostředkované médii, umí o nich diskutovat
- ví, kde hledat odbornou pomoc, v případě potřeby ji využít
- zvládají účelné modely chování v krizových situacích /šikana, týrání, sexuální zneužívání aj./ a správně se rozhodují v situacích vlastního nebo cizího ohrožení
- dokáží komunikovat se specializovanými službami /linka důvěry, krizová centra aj./

10. Zařazování okruhů prevence rizikového chování do učiva

Při realizaci minimálního preventivního programu je kladen důraz na následující činnosti:

- učit žáky řešit konfliktní situace
- vést je ke schopnosti odmítat činnosti, které by mohly mít negativní důsledky
- posilovat sebedůvěru dětí
- informovat je přiměřeně věku o následcích užívání drog a jiných návykových látek, o nebezpečí na sociálních sítích, o sexuální zdrženlivosti, o poruchách příjmu potravy, o rizikovém chování v dopravě, ve sportu, důraz je kladen na prevenci úrazů
- podporovat mimoškolní činnost, koníčky aj.

Tyto činnosti jsou realizovány v těchto vyučovacích předmětech:

I. stupeň – prvouka, přírodověda, český jazyk – čtení sloh, tělesná výchova, informatika

II. stupeň – přírodopis, výchova ke zdraví, občanská výchova, český jazyk – literatura, sloh, tělesná výchova, informatika, ekologie

11. Záškoláctví

Omlouvání žáků a evidence jejich nepřítomnosti ve škole je zakomponováno ve školním řádu. S touto problematikou jsou každoročně seznamováni žáci na začátku školního roku a jejich rodiče na třídních schůzkách třídními učiteli.

12. Šikana

Je třeba věnovat zvýšenou pozornost některým prvkům hrubého chování mezi žáky, které by později mohly mít nepřímé a přímé známky šikany. Přes absenci tohoto jevu na naší škole musí všichni pracovníci sledovat znaky šikanování.

Nepřímé /varovné/ znaky šikanování:

- osamocení žáka, bázlivost, ustrašenost, uzavřenost
- náhlé zhoršení prospěchu
- poškozené, znečištěné věci nebo oděvy
- postrádání věcí, nepravděpodobné výmluvy
- absence ve škole, nechůť do školní práce, nesoustředěnost, ztráta zájmu o učení
- výkyvy nálad
- nečekaná agrese vůči dětem nebo sourozencům

Přímé znaky šikanování:

- posměšné poznámky na adresu žáka, pokořující přezdívky, nadávky
- nátlak na žáka, aby dával věcné nebo peněžní dary šikanujícímu
- podřizování se panovačným příkazům
- nátlak na žáka k vykonávání nemorálních až trestných činů, či ke spoluúčasti na nich
- nápadné fyzické napadání, oběť je neoplácí

13. Předcházení školní neúspěšnosti

Příčiny neúspěchu ve vzdělávání:

- školní nezralost
- vývojové poruchy učení, chování, vady řeči, nízký intelekt
- vliv rodiny – nemotivované děti, příliš velká očekávání a nároky rodičů, přehnaná péče rodičů, nepřijetí dítěte, nespolupracující rodiče, zanedbaná péče o děti
- častá krátkodobá absence, dlouhodobá absence, záškoláctví
- onemocnění žáka
- náročná životní situace, rozvod, střídavá péče
- odlišné sociokulturní prostředí

Vyučující předmětu, ve kterém hrozí žákovi neprospěch, budou o této skutečnosti **prokazatelným způsobem včas informovat zákonné zástupce**, na základě zjištěných příčin budou přistupovat k žákovi individuálně vzhledem k jeho možnostem a schopnostem. Při zjišťování příčin školní neúspěšnosti je postupováno ve vzájemné spolupráci třídní učitel – žák – ostatní vyučující - výchovný poradce – zákonní zástupci. Zlepšení školních výsledků je společným cílem vyučujících, žáků a zákonných zástupců, a proto se společně musí podílet na předem společně stanovených postupech.

Na základě dohody s vyučujícím předmětu, ve kterém je žák neúspěšný, mu **bude umožněno**:

- individuální opakované vysvětlení učiva
- ověřování menšího objemu učiva po částech
- ověřování způsobem a metodou, ve které je žák úspěšnější
- časový plán určující zvládnutí učiva

- zadání konkrétní, stručné, srozumitelné, přiměřené schopnostem a možnostem žáka

Ve vyučovací hodině bude neúspěšnému žákovi umožněno a zajištěno:

- učitel věnuje žákovi zvýšenou pozornost, dává žákovi jasné a stručné pokyny
- ověřuje si, zda žák pochopil zadání, ujistí ho o správném postupu
- předem stanoví rozsah práce k ohodnocení
- umožňuje používat názorné pomůcky, přehledy učiva, kalkulačku
- vede žáka k tomu, aby dokázal požádat o pomoc, pokud si neví rady

Při ověřování učiva učitel stanoví přesné a přiměřené požadavky, přesný objem učiva, který bude hodnocen a jak budou zadávány a kontrolovány domácí úkoly.

Domácí příprava je součástí každodenní přípravy žáka na vyučování. Navazuje na vzdělávání ve škole a je zaměřena na procvičení probraného učiva.

Cílem domácí přípravy je:

- rozvoj smyslu pro plnění povinností
- procvičení probraného učiva, ověření si své úrovně pochopení učiva
- rozvoj schopnosti samostatně pracovat
- doplnit si zameškané učivo

Vyučující daného předmětu si po dohodě se zákonným zástupcem sjedná časové rozmezí a přesné datum schůzek k průběžnému vyhodnocování dílčího pokroku či pokračujícího neúspěchu.

14. Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

Oblast školství

- PPP Třebíč 568 848 815
- PPP a SPC Vysočina, pracoviště Třebíč, oblastní metodik prevence Mgr. Sedlářová 568848815, sedlarova@pppaspcvysocina.cz
- Středisko výchovné péče STŘED, Třebíč, Moravské Budějovice; Mgr. Markéta Jirka 775 725 661

Oblast zdravotnictví

- Lékař: MUDr. Romana Šulcová 604 544 020
- Dětský psychiatr: MUDr. Irena Rodáková 566 531 432, Dětská psychiatrická nemocnice Velka Bíteš

Oblast sociálních věcí

- OSPOD, sociální kurátor Bc. M. Pléha: 568 805 243

Policie ČR – Hrotovice: 568 860 133 – služebna

15. Plán činnosti metodika prevence

Září

- Aktualizace a doplnění MPP
- Příprava preventivních programů na školní rok
- Zavedení konzultačních hodin a poradenské činnosti pro rodiče a žáky
- Seznámit pedagogické pracovníky s minimálním preventivním programem
- Zapracovat problematiku rizikového chování do plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- Zapracovat problematiku rizikového chování do učebních plánů
- Seznámení rodičů s MPP na třídních schůzkách

Říjen

- Zajištění preventivních programů na školní rok
- Koordinace zájmových útvarů
- Poradenská služba pro rodiče
- Spolupráce s odbornými zařízeními – dle potřeby

Listopad

- Spolupráce s rodiči problémových žáků
- Zpracování informací o kontaktech na dostupná krizová, poradenská a preventivní zařízení – pro žáky, učitele, rodiče

Prosinec

- Další získávání odborných informací z oblasti rizikového chování – semináře, literatura, časopisy
- Poradenská služba pro rodiče

Leden

- Volnočasové aktivity žáků, sledování, koordinace
- Doplnění odborné literatury pro další vzdělávání učitelů
- Vypracování zprávy o problematice rizikového chování za 1. pololetí

Únor

- Návrhy na vyšetření v PPP / problematika rizikového chování/
- Konzultovat s učiteli péči o problémové žáky, zdůrazňovat pozitivní působení
- Účast učitelů na odborných seminářích pořádaných PPP nebo SVP STŘED

Březen

- Poradenská služba pro rodiče
- Sledování rizikového chování žáků, konzultace s třídními učiteli, s vychovatelkou ŠD, vedení zápisů o těchto skutečnostech

Duben

- Kontrola a doplňování dokumentace metodika prevence
- Spolupráce s odbornými zařízeními – dle potřeby

Květen

- Spolupráce s rodiči problémových žáků
- Poradenská služba pro rodiče

Červen

- Hodnocení výsledků výchovného působení na problémové žáky
- Vypracování zprávy metodika prevence za školní rok
- Příprava preventivních programů pro žáky na další školní rok

Připravené programy specifické primární prevence pro školní rok **2021/2022**

TŘÍDA	NÁZEV PROGRAMU	TYP PP	I.MODUL	II.MODUL
MŠ	Zdravíčko	VPP	18.1.2022 8.20 - 9.20	22.2. 2022 8.20 - 9.20
1. třída	Jak jednají nejmenší	VPP	24.1.2022 7:45 - 10:25	21.2.2022 7:45 - 10:25
2. + 3. třída	Bezpečně na síti	VPP	20.1.2022 7:45 - 10:25	24.2.2022 7:45 - 10:25
4. + 5. třída	Bezpečně na síti	VPP	18.1.2022 9:40 - 12:15	22.2. 2022 9:40 - 12:15
6. + 7. třída	Respekt, kámo!	VPP	19.1.2022 7:45 - 10:25	23.2.2022 7:45 - 10:25
8. třída	Neztrácej čas!	VPP	20.1.2022 10:35 – 13:05	24.2.2022 10:35 – 13:05
9. třída	Kdo jsem a kam směřuji	VPP	24.1.2022 10:35 – 13:05	21.2.2022 10:35 – 13:05

8. třída - Selektivka na klíč – program je tvořen na míru třídnímu kolektivu, ve kterém jsou ve zvýšené míře přítomny rizikové faktory pro vznik a vývoj různých forem rizikového chování, tzn. je více ohrožen než jiné skupiny populace

Dopravní výchova /krajský projekt/ - 4. třída

Prevence dětských úrazů /krajský projekt/ – 3. třída

První pomoc /projekt ČČK / – 8. třída

První pomoc /projekt ČČK / – 9. třída

Zdravíčko – program vede k podpoře zdraví a sním související osobní pohody. Utváří kladný vztah k osobní hygieně, žádoucímu stravování, posiluje zdravý životní styl.

Jak jednájí nejmenší – program poukazuje na možná rizika při kontaktu s cizí osobou. Přibližuje nebezpečné situace, učí, kdy a jak volat o pomoc, na koho se obrátit. Posiluje zdravé sebevědomí a pozitivní vztah sám k sobě.

Bezpečně na síti – program informuje o rizicích internetu a sociálních sítí, vede k zodpovědnému a bezpečnému pohybu na síti, ochraně osobních údajů a osobnosti na internetu. Podporuje zdravé trávení volného času a mezilidský kontakt.

Respekt, kámo! – program se zabývá vztahem k autoritám, komunikací na úrovni žák – učitel, dítě – rodič. Věnuje se významu rodiny, porozumění radostem a starostem rodičů. Podporuje uvědomění si zodpovědnosti, úctu a tvorbu pozitivních vztahů.

Neztrácej čas – program se zabývá problematikou látkových a nelátkových závislostí. Napomáhá předcházet rizikovému trávení volného času, experimentování a sociálním propadům. Snaží se o vybudování zdravé sebedůvěry a umění říct NE.

Kdo jsem a kam směřuji - program se zaměřuje na sebepoznání žáků, hledání jejich silných stránek, schopností a dovedností. Nastiňuje profesní směry, kde se mohou žáci realizovat, věnuje se plánům do budoucna.

16. Standardní činnosti metodika prevence

Metodické a koordinační činnosti

- Koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy
- Participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci
- Koordinace vzdělávání a metodické vedení pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování
- Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy a odbornými pracovišti, které působí v oblasti prevence rizikového chování
- Kontaktování odborného pracoviště v případě akutního výskytu rizikového chování
- Shromažďování odborných zpráv o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování
- Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti metodika prevence, navržená realizovaná opatření

Informační činnosti

- Zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů pedagogickým pracovníkům školy
- Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností
- Vedení databáze spolupracovníků školy pro oblast rizikového chování / orgány státní správy a samosprávy, Policie ČR, zdravotnická zařízení, orgány sociální péče aj./

Poradenské činnosti

- Vyhledávání žáků s rizikem či projevy rizikového chování, poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům
- Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování žáků a tříd, sledování rizikových faktorů
- Příprava podmínek pro začlenění žáků s poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními

Krizový plán slouží jako nástroj při řešení problematického chování žáků. Chrání žáka, jeho spolužáky a vyučujícího před následky, které by výrazné přestupky v chování mohly přinést.

Možné nežádoucí projevy chování:

- vulgární či jinak nevhodné slovní napadání vyučujícího
- vulgární či jinak nevhodné slovní napadání spolužáka
- vyhrožování a šikana
- ničení svých pomůcek nebo pomůcek spolužáků
- znemožnění vyučování způsobené hlasitým rušením
- odmítání zapojení se do vyučovacího procesu
- fyzické ubližování jiné osobě či sebepoškozování
- vyvolání situací, kdy hrozí úraz dítěte či dospělého

Pokud vyučující zjistí opakující se projevy chování, které zásadně porušují školní řád, přistoupí ke krizovému plánu. Tento má stupňující se charakter:

1. Slovní napomenutí a upozornění na nevhodné chování přiměřenou formou.
2. Rodič dítěte, které svým chováním narušuje opakované vyučování, bude pravidelně informován o každém přestupku předem domluvenou formou.
3. Ke spolupráci osloví školního asistenta nebo asistenta pedagoga, aby situaci usměrnil a pokusil se žáka znovu zapojit do vyučování, vyučující pokračuje ve vzdělávacím procesu.
4. Pokud žák výrazně narušuje vyučovací proces, bude odveden do ředitelny, kde přebírá zodpovědnost ředitelka školy. V případě nepřítomnosti ředitelky, bude odveden do třídy výchovného poradce. Učivo za danou vyučovací hodinu dokončí doma.
5. V případě, kdy žák znemožní vyučujícímu pokračovat ve vzdělávacím procesu, bude telefonicky osloven rodič dítěte a vyzvedne si jej ze školy. Obdrží instrukce k doučení učiva za daný den.
6. Žák se nezúčastní školních exkurzí, lyžařských výcvikových kurzů, výletů v případě, že jeho chování nebude v průběhu školní docházky v souladu se školním řádem.

Seznámení zákonného zástupce s krizovým plánem dne: _____

Podpis zákonného zástupce: _____

